

Informació i Procés Documental

2014/2015

Codi: 42962

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca escolar i promoció de la lectura	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Maria Pilar Cid Leal

Correu electrònic: Pilar.Cid@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap especial

Objectius

Els objectius principals d'aquesta assignatura són oferir els fonaments teòrics i pràctics necessaris que permetin:

- Conèixer quina és la funció i objectiu de l'anàlisi documental.
- Familiaritzar a l'estudiant amb l'utilatge terminològic i conceptual propi de l'anàlisi documental.
- Conèixer els fonaments terico-pràctics a partir dels quals s'elaboren els instruments de recuperació de la informació.
- Aprendre a analitzar formalment els documents.
- Introduir els conceptes bàsics de l'anàlisi i representació de contingut dels documents i presentar les característiques de la Llista d'encapçalaments de matèria en català i la Classificació Decimal Universal (CDU).
- Conèixer e-Pergam.

Competències

- Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
- Dominar els processos de tractament de la informació i organització dels recursos impresos i electrònics de la biblioteca.
- Dominar i aplicar les TIC en els processos de gestió i difusió en un context de biblioteca 2.0.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer i identificar els processos de la cadena documental.
2. Conèixer i saber usar les aplicacions de gestió automatitzada de biblioteques de més difusió en l'entorn.

3. Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
4. Fer l'anàlisi formal i de contingut de diferents tipus de documents.
5. Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
6. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
7. Usar les normatives internacionals i els llenguatges documentals que possibiliten la catalogació dels documents.
8. Utilitzar sistemes informatitzats de gestió documental i saber optimitzar-ne les prestacions.

Continguts

1. Conceptes bàsics de l'anàlisi dels documents

- Objectius de l'anàlisi documental.
- Eines per a la recuperació de la informació: el catàleg.
- El registre documental: funció i estructura.
- Tipus d'entrades i punts d'accés.
- L'estandardització de l'anàlisi formal. Les ISBD (International Standard Bibliographic Description) i les AACR (Anglo-American Cataloging Rules).
- L'indexació i els llenguatges documentals.
- L'intercanvi d'informació en format llegible per ordinador: el format MARC (Machine Readable Catalog).

2. Anàlisi formal: la descripció documental

- Estructura i elements de la descripció documental.
- Nivells de descripció.

3. Els punts d'accés bibliogràfics.

- Tria i forma dels punts d'accés d'autor i títol.
- El control d'autoritats.

4. Introducció a l'Anàlisi de contingut i als llenguatges documentals

- La identificació del contingut dels documents.
- Els llenguatges documentals: funcions, tipologies, estructura i possibilitats.
- Indexar amb la Llista d'encapçalaments de matèria en català (LEMAC).
- Classificar amb la Classificació Decimal Universal (CDU).
- El resum documental.

5. La catalogació amb E-pergam

Metodologia

- L'assignatura té caràcter semipresencial. D'acord amb això, cada setmana es farà una classe presencial de tres hores (els dimecres de 17:30 a 20:30, en total 18 hores). A cada sessió s'encarregaran els exercicis i pràctiques a realitzar fins a la següent sessió presencial. El seguiment i supervisió d'aquests treballs es farà a través del Campus Virtual.

La metodologia combina:

- Continguts teòrics amb l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits, tant a classe com a través de les activitats supervisades.
- Lectura i estudi dels materials bàsics de l'assignatura (elaborats ad hoc i disponibles en el Campus Virtual)

i dels solucionaris comentats de cada exercici.
- Lectura i estudi de bibliografia complementària.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions presencials	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Exercicis avaluatius	40	1,6	1, 2, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball autònom complementari	18	0,72	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8

Avaluació

L'assignatura adopta el sistema d'avaluació continuada que consistirà en la realització de diversos exercicis parcials de catalogació i ús de E-pergam i un exercici final de síntesi.

Les dates de lliurament es concretaran a classe. Aquests exercicis proporcionen el 70% de la nota final. L'altra 30% el proporciona l'assistència i participació activa a les classes presencials.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a les classes presencials	30%	18	0,72	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8
Exercici 1. Catalogació formal (I)	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 2. Catalogació formal (II)	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 3. Encapçalaments bibliogràfics	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 4. Indexar amb la LEMAC	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 5. Classificar i resumir	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 6. Pràctica amb E-pergam	5%	6	0,24	1, 2, 4, 7, 8
Exercici de síntesi	40%	20	0,8	2, 4, 7, 8

Bibliografia

Generals

Cid Leal, Pilar; Perpinyà i Morera, Remei. (2013). Cómo y dónde buscar fuentes de información. 1ª ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.

Carreras, Concepció; Martínez, Concepció; Rovira, Teresa. (1987). Organización de una biblioteca escolar, popular o infantil. 2ª ed. Barcelona: Paidós.

Cid Leal, Pilar; et al. (2009). Fonaments de llenguatges documentals. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya.

Clausó García, Adelina. (2001). Manual de análisis documental: descripción bibliográfica. 2ª ed. corr. y aumentada. Pamplona: Eunsa.

Díez Carrera, Camen. (2005). La Catalogación de materiales especiales. Gijón: Trea.

Estivill Rius, Assumpció; et al. (2004). Manual d'exemples de catalogació: MEC [CD-ROM]. Barcelona: Universitat de Barcelona. Disponible en versió electrònica a: <<http://bd.ub.edu/mec/>> [Darrera consulta: 16/01/2013].

Garrido Arilla, Mª Rosa. (1996). Teoría e historia de la catalogación de documentos. Madrid: Síntesis.

Pinto Molina, María. (2001). Análisis documental: fundamentos y procedimientos. 2ª ed. rev. y aumentada. Madrid: Edema.

Slype, Georges van. (1991). Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide.

Normatives

Clasificación Decimal Universal (CDU): edición abreviada de la Norma UNE 5001:2000: incluye las modificaciones de la Norma UNE 5001:2004/1M. (2004). Traducción del Master Reference File realizada por el Centro de Información y Documentación científica (CINDOC); adaptada por Rosa San Segundo Manuel. 2ª ed. Madrid: AENOR.

Llista d'encapçalaments de matèria en català [en línia]: LEMAC. (2002-). Disponible a: <http://www.bnc.cat/lemac/> [Darrera consulta: 06-09-2011].

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. (2005). Preparades sota la direcció de The Joint Steering Committee for Revision of AACR; versió catalana d'Assumpció Estivill i Rius. 2a ed., rev. 2002, actualització 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 1988 revision (AACR2). (1996). Preparades sota la direcció de the Joint Steering Committee for Revision of AACR; editades per Michael Gorman i Paul W. Winkler; versió catalana a cura d'Assumpció Estivill i Rius. Barcelona: Biblioteca de Catalunya; Vic: Eumo.